

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

JÁSZ UJSÁG

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI LAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztő címére küldendők

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN:
Egész évre 8.— K
Fél évre 4.— K
Negyed évre 2.— K

Felelős szerkesztő:

BELEZNAV LÁSZLÓ.

Laptulajdonos: DARÁNYI FERENC.

Előfizetési és hirdetési díjak a laptulajdonos címére küldendők.

KIADÓHIVATAL:

Jászberény, Vásár-ut. 2., hol hirdetések a legolcsóbban vétetnek fel. — Nyitlter sora 30 fillér.

ELŐFIZETESI ÁR VIDEKEN:
Egész évre 9.— K
Fél évre 4.50 K
Negyed évre 2.50 K

A VÁRVA-VÁRT HUSVÉT.

Írta: ANVANDER ANDOR.

A virágvasárnapi körmenet *hosszannájával* bevezetett, a nagypénteki *feszítsd meg*-gel folytatott nagyhét be van fejezve, befejezte a feltámadás-kor elhangzó *alleluja!* Krisztus Jézus feltámadt!

Virágvasárnaptól husvétig, a hosszannától az allelujáig csak hét nap telt el, de e hét nap alatt mennyi minden történt, a Kálvária bús tragédiája végbement. . .

Míntha a nagyhét a mai kort rajzolná. Kétezer évvel ezelőtt keresztre feszítették az Istent, előtte való napon megtagadta őt Péter, elárulta Júdás csókkal, de kikelt sirjából, husvétkor feltámadt . . . most — míntha mindennap nagycsütörtök és nagypéntek volna. Most is hangzik ugyan hosszanna is, alleluja is, de a közte levő véres szenvedés folytatódik még az alleluja után is, meg volt már a hosszanna előtt is.

Hallom a hosszannát, felzúg olykor az alleluja is, de hallom a „Feszítsd meg!“-et és a „Barrabást!“ is s a legfájdalmasabb az, hogy ez utóbbiakat ugyanazok kiáltozzák, akik amazokat mámorosan zengték.

Az egyház és kiváló harcosai, püspökök, főpapok, mágnások, egyszerű papok, urak és földművesek ébresztgetik az alvó katolicizmust, ki akarnák ragadni a modern pogányság karmai közül, szabadokká, boldogokká akarják tenni az embereket.

A jobbak már haladnak, mozognak s mindig többen és többen epednek megújulásért. És midőn akadnak, mint ahogy már sokan vannak, egyesek és intézmények, akik és

amelyek az üdvösség, a haladás, a boldogulás útjára akarnak vezetni minket. — akkor tele tüdővel zengjük a hosszannát.

De ezzel be is érjük. . . az allelujáig mi ritkán tudunk eljutni. Megtagadjuk, eláruljuk, megfeszítjük Krisztust, az Igazságot. Mit nekünk Igazság! Mit nekünk katolikus összetartás! Mit nekünk tisztességes sajtó! Ezeket kifizetjük hosszannával, aztán napirendre térünk fölöttük.

Pedig nem jól van így. Nagyszabású, alkotó, teremő munkának szelleme ébredez nálunk is. Nem félnék, nem mindenáron ellenzékieskedő, gáncsoskodó mozgalom az, melynek élén legjobbaink mennek elül. Tudományos, társadalmi, gazdasági téren egyaránt nagy gondolatok, új eszmék, szabad vélemények kezdenek hangzani körünkben. Már nem szabad félnünk, nem szabad mindig alkudoznunk, hanem büszkének kell lenni minden egyesnek arra, hogy ő tagja annak az egyetemes kereszténységnek, melynek örök igazságát az allelujás feltámadás pecsételte meg. Félre hát a kishitűséggel! Félre a kicsinyes félelemmel, mely táborunkban a lelkeket megüli! Nekünk nem szabad félve vissza-visszanézni, hanem bátran előretörni, bizva igazunkban. Mert az igazság velünk van. Azt pedig eltemetni nem lehet. A feltámadás és győzelem, „a pusztulás és gonoszság fölé való emelkedés az igazság kiváltsága“.

Aki örökké a paxot hirdeti, aki az elmúlt idők dicséretét zengedezi, az nem a feltámadt, dicsőséges Krisz-

tusnak embere, hanem halálaszánt áldozat. Annak nincs jövője, csak multja. Neki nincs husvétvasárnapja, — csak nagypéntekje, az nem tud eljutni a diadalmas allelujáig soha.

S itt nincs kitérés, nincs megalkuvás, itt nem szabad habozni, mert a Feltámadt mondta: „Aki nincs velem, ellenem van. Aki velem nem gyűjt, szétszór“. Ne álljunk hát meg féluton, le legyünk félkatholikusok, hanem egész lelkek, kiknek folytonos husvétjuk van, kik Krisztus örök diadalában bizva Őt vallják vezérüknek s Mesterök nevét, igazságait, vallását sehol, soha nem szégyenlve egy új-kor apostolai gyanánt lépnek föl, melynek egy vezére van: Krisztus, — egy jelszava: előre minden térőn, — egy célja: az igazság és szeretet, — egy diadal éneke: alleluja.

Ezért — hogy a modern keresztény-kornak apostolai, hitvalló bajnokai támadjanak közöttünk is minél többen — ezért borulunk le a feltámadt Istenember lábaihoz, énekelve, imádságos ajakkal: „Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus!“ Keljen fel az Isten és széledjenek el az ő ellenségei!

S az a hatalmas föl fog kelni, segít minket, ne csüggedjünk hát harcainkban!

„Ki sikra szálltál eszmék érdekében
Erős reménnyel, vágyakkal tele,
A szent ügyed nem bukhat el egészen,
Eljő a Husvét régvárt reggele!
A földre sujtott bont még újra szárnyat,
Öröme ébred minden hű kebel:
Igazság, eszme százszer siró szállhat,
De harmadnapra — új életre kell!“

— **Apponyi gróf levele választóhoz.** Apponyi Albert gróf Jászberény város nagyevű országgyűlési képviselője nyílt levelet intéz — mint már lapunkban jeleztük — jászberényi választóhoz. Midőn ezen soraink megjelentek a levél már a város közönségéhez érkezik. Tartalmát közölni még nem állván módunkban, arról csak így értesíthetjük olvasóinkat.

— **Parlamenti hóstettek.** Az országos politikába való közvetlen beavatkozás számunkra tiltva lévén, így a politikázás keretén kívül a történeti hűség okából csak társadalmi nézőpontból kötelességünk konstatálni az országos lapok által már letárgyalt, a magyarság tekintélyét mélyen sértő ama kvalifikálhatlan képviselőházi botrányt, melyet a héten egy pár megvádult honatya a magyar országgyűlés házában megmondolatlanul elkövetett. A józan gavallér magyar nép s így ezek között a higgadt, közmondásossá vált politikai becsületességgel bíró *Jász-nép* még gondolatban sem azonosítva magát ezen szégyenletes ténnyel, méltán fejezheti ki megbotránkozását a történetek felett.

HIVATALOS RÉSZ

— **Megyegyűlés.** Jásznagykun-Szolnok vármegye törvényhatósága e hó 31-én tartja rendes évnegyedes közgyűlést, melynek első tárgya az alispáni negyedes rendszeres jelentés lesz. Az alispáni évnegyedes jelentés bevezetésében mint sajnálatos körülményt konstatálja a hosszadalmas politikai válság miatt beállott stagnálást és féltékenységet a törvényhozás terén. A beszámoló azután foglalkozik megszokotti tételeiben a megyei kormányzat minden ágáról való ismertetéssel statisztikai adatok bemutatásával. A főtárgysorozat összesen 249 ügyet tartalmaz. Az általános jellegű intézkedésekkel igényelő ügyeken kívül

az egyes vármegyék átiratai, illetve pártolás céljából áttett feliratai között legérdekesebb Turóc és Udvarhely megyék közönségének a választói jog reformja tárgyában a képviselőházhoz intézett felirata. Egyik vonzó tárgya lesz az évnegyedes közgyűlésnek az üresedésben levő IX. illetve X-ik fizetésbeli vármegyei jegyzői állásoknak választás útján leendő betöltése. Jászberényt és a jászvidéket érdek'ölég több tárgy kerül elintézés alá. Tárgyalatni fog a jászberény — pusztamonostori út kiépítésének ügye, a buzapiactéri ártézi kut és az artézikutaink felépitményének vállalatbaadasi ügye, a városi téglagyár, a Zagyvartart kikövezésének ügye. Továbbá Jászfényszaru képviselőtestületének határozata a vasutához vezető kőútján jövedelmének a község részére leendő átengedése tárgyában. Jászapáti képviselőtestületének a nag káta — jászberény — hevesi vasút hozzájárulása ügyében hozott érvénytelenítési határozata.

— **Mérnökválasztás.** A Kurtz Jenő lemondása folytán megüresedett városi tisztú mérnöki állásra vonatkozólag a város polgármestere a tisztújítás megtartásának határidejéül — tekintettel arra, hogy ezen által sűrűs betöltését fontos közérdek követelék — folyó évi ápril 4. és 5. napjait hozta a vármegye alispánjánál javaslatba. Így tehát nagyon valószínű, hogy amint már jeleztük — a tisztú mérnöki állásra nézve a tisztújítás ezen napok egyikén fog megjelenni. A mérnöki állásra — mint már a pályázók neveinek kiírásával közöltük — összesen négy aspiráns jelentkezett.

Az igazság kedvéért.

Nemrégiben városunkban kereskedelmi egyesület alakult, mely a kereskedők és iparosok(?) érdekeit fogja szolgálni. Városunk kereskedelme érdekében ez tagadhatatlanul okos gondolat volt. Az új egyesület f. hó 12-én tartott közgyűlésén egy határozatot fogadott el, melyet fel fognak küldeni a kereskedelmi miniszternek is. Ha megteszik jó, — sok vizet úgy sem fog zavarni. Am jónak látták határozatukat a jászberényi publikum tudomására hozni. Minthogy pedig a között határozatban némi tévedések is vannak, pár szóval foglalkoznunk kell a felirattal.

Bejelentik, hogy ők ezental politikáit is fognak, már „amennyiben a törvény és az egyesület alapszabályai azt megengedik.” Ezt meg is tehetik, senki sem fogja őket ellenőrizni. Csupán oly egyéneket fognak támogatni, akik nem osztálypolitikát folytatnak, hanem a földmívelés érdekében mellett az ipar és kereskedelem ügyét is szolgálják és „szembe fognak szállni mindazon támadásokkal, amelyek a magyar(?) ipart és kereskedelmet rosszhiszemű ténnyek részéről rövidlátásból és hamisan értelmezett érdekekből érik.” Ugyan kik lehetnek azok a „rosszhiszemű ténnyek” s melyek a támadások ???

A közgyűlés bizik a jövő kormányzatban. No ezt mindjárt gondoltam. Reméli, hogy az ipar és kereskedelem fejlesztésére, felvirágoztatására gondot fog fordítani. Méltányos kívánsága a kereskedőknek, elvégre is mindig első személy az én. A határozat eddigi része ellen nem is lehet senkinek semmi kifogása, mert hiszen minden osztály szervezkedik, mozog érdekei védelmére. Miért ne tehetnék a kereskedők is? Tehetik. De csak az igazság és méltányosság határai között. A határozat további része azonban már nem egészen tárgyilagos, sőt vádol, általánosságban gyanusít, ferdít s ez már öreg liiba.

De e hibát nem itt követték el. Kijelentjük, hogy éppen ezért a jászberényi kereskedőktől rossz néven senki sem veheti; mert a feliratot nem ők szerkesztették, nem az egyesület tapasztalatlan alapuló meggyőződése, hanem már készen kapták mint a közföldről jövő átiratot. Ők csak hozzájárultak az egyöntetűség kedvéért, mert Schlessinger-Sándor Pál, az O. M. K. E. elnöke körlevélben ezt így kívánta. S véleményem szerint annál kevésbbé lehet rossz néven venni a fogyasztási szövetkezetek elleni támadást s a közhivatalnokok (tanítók, jegyzők) és lelkesek elleni agyarkodását a határozatnak, mert azok közül, akik azt városunkban elfogadták, — azt hiszem, nem esalódott föltevésben — áll egy-kettő ismerheti vagy véli ismeri a szövetkezetek alakulását, feltételeit s szövetkezeti üzletvezetést, könyvvitelt, árurendelést, árszabást, elszámolást, helyi és központi ellenőrzést belülről keveset látott.

S mégis általánosságban vádolja a magyar fogyasztási szövetkezeteket és felkéri a minisztert, hogy „vessen gátat azon súlyos és a tisztességes(???) kereskedel-

TÁRCA.

Milyen nyelven

beszéltek a régi jászok?

— A „Jász Ujság” eredeti tárcája. —

Írta: Dr. Pintér Jenő.

A jászok őseinek nyelvééről már sok érdekes fejtegetés jelent meg történetirodalmunkban. Legutóbb Dr. Vonház István jászberényi főgimnáziumi tanár foglalta össze egy népszerű áttekintésben az ide vonatkozó kérdések főbb mozzanatait. Eből a népszerű áttekintésből bizonyára azok is okultak, akik nem valami nagyon szeretik a tudományos színű elnevezéseket.

Tudvaleg két vélemény van a jászok őseinek nyelvééről.

A történetudósok egyik része azt állítja, hogy a régi jászok azonos nyelvet beszéltek a régi magyarokkal; a történetudósok másik része viszont azon véleményben van, hogy a régi jászok törökül beszéltek.

Az első nézet szerint a jász nép csak egy töredéke a honfoglaló magyarságnak; a második nézet értelmében a jász nép

későbbi bevándorló, tehát olyan nem magyar nyelvű jövevény-törzs, amelynek a magyarok csak szívességből adtak szállást.

Sokan nem tudják elhinni, hogy a mai jászok ősei török nyelven beszéltek; sokan nem képesek megérteni, miként lehetett vége a jászok megmagyarosodásának folyamata.

Miként eshetett meg, hogy egy nagy tömegben betelepített nép néhány század alatt teljesen elfelejtette ősi török nyelvét? A kételkedőknek jussanak emlékeztetőbe a világtörténelem híres példái.

1066-ban hatvan ezer francia vitéz meghódítja Angolországot. Néhány század leforgása alatt ők és utódaiik elfeledik a francia nyelvet. Teljesen elangolosodnak.

Az orosz nemzet összekovácsolói normannok. Ősi nyelvük hamar eltűnt. Atveték, eltanulták leigázott orosz alattvalóik szláv nyelvét.

A bolgárok hajdan török nyelven beszéltek. Mikor beköltöztek mai hazájukba, még török volt a szólásuk. Idővel teljesen elszlávosodtak.

Poroszország németjeinek java része századokkal azelőtt még szláv nyelven beszélt.

Magyarországon is egész sor nemzetiség olvadt bele a törzökös magyarságba.

Hogy a jászok az Árpádok korában még nem tudtak magyarul, erre nézve a bizonyítékok egész sorával rendelkezünk.

Lássunk egynehányat a bizonyítékokból.

Rogerius váradi kanonok, ki IV. Béla magyar király uralkodása alatt írta történeti munkáját, határozottan kiemeli a jászokunk önálló nyelvét. Szerinte a jászokunk tatár nyelven, azaz törökül beszéltek. — Ez a tudós pap itt élt Magyarországon, jól ismerte hazánk néprajzi viszonyait. Semmi okunk, hogy kételkedjünk állításának szavahitőségében.

Julianus domonkosrendi szerzetes, ki szintén IV. Béla király uralkodása idejében szerepel, ugyancsak kiemeli a magyar és jászok nyelv különbségét. Tudósítása egymagában is döntő volna azok ellenében, kik a jászok és magyarok egynyelvűségét védik.

Theodorik püspök, ki II. Endre király idejében térítette a pogány jászokunkat a keresztény vallásra, hasonló értelemben nyilatkozik.

Megerősíti az előbbieket állításait az *esztorgoni káptalannak* egyik 1268-ban kelt bizonyáglevelé. Ebben azt olvassuk, hogy Mária királynéknak tolmácsra volt szüksége, mikor ő a jászok és kunok népével be-

met erősen sújtó visszaéléseknek, amelyek az államilag támogatott(?) fogvasztási szövetkezetek körében az utóbbi időben annyira elharapóztak és amelyek anélkül, hogy a fogvasztó érdekeit szolgálják(?), a kereskedelem romlását okozzák". Rísum teneatis! Kár volt a visszaéléseket, legalább egyet-kettőt, legalább csak egy általánosságban meg nem említeni. Kezünkben a kereskedelmi törvény; a szövetkezetekre vonatkozó paragrafusában más kormánytámogatást nem találunk, mint hogy azon szövetkezetet kényvel, mely csak tagoknak árusít, bélyegmentesek, ha ellenben nem tagok is vásárolhatnak, még ezen kedvezmény is megszűnik s a kir. adóhivatalnál főkönyvüket és pénzárnapiókat belhelyeztetni tartoznak s elvesszük az 1880 évi LX. tc. által biztosított 6 százalékgig terjedő adómentességet.

Hogy pedig a szövetkezetek a fogvasztók érdekeit mennyire szolgálják, azt maguk a fogvasztók érzik, tudják és áldják érte az alapítókat, nem pedig a "tiszteltremlendő versenytársakat".

Minden szövetkezeti bolt azért alakult, mert a nép már terkgív van az áru-uzsorával, a nép vezetői nem nezhetik egész falvak kizsárolását s midőn a nép részvényeket jegyez és saját pénzén összeállva magyar boltot nyit, nem intéz támadást, nem folytat harcot a tisztességes(!) kereskedelem ellen, csak védekezik a hiányosan mért, nem olcsó, de komis portekával üzött áru-uzsora ellen. Nem is okozza tehát a „kereskedelm romlását.“ Illetveigen, de egy jelző kimaradt a „kereskedelm“ elől, az hogy: „uzsorás“. Az vagy bukik, vagy szökik, vagy — tisztességes lesz.

S ha a szövetkezet nem tariva be a alapszabályait, nem szolgálja a fogvasztók érdekeit, így év alatt minden tagja kiléphet, cserben hagyhatja, a szövetkezet felszámol s ezzel vége. Üzlete mindig reális, tehát csufos vagy hamis bukás ki van zárva.

S azután micsoda ellenőrzés van ott! Az igazgatóság, felügyelőbizottság, a központ bármely percben vizsgálót tarthatnak és tartanak is, a kereskedelmi törvény 242. 198. §-ai szerint a kir. törvényszék, pénzügyigazgatóság az országos központ mind követeli a köteles jelentéseket, közgyűlési jegyőhagyott mérlegetek stb.

De mindennél szebben beszélnek a számok. A legnagyobb kereskedő államokban van a legtöbb fogvasztási szövetkezet. Angliában majd 3000 fogvasztási szövetkezet működik 2 és fél millió taggal. Évi forgalmuk 2000 millió korona. évi megtakarí-

szélni akart. Ezek tehát még nem tudtak magyarul.

Wernher György is azt írja 1543 évi művében, hogy a jászok nyelve különbözik a magyartól. Állítását megerősíti Istvánffy Miklós, a híres történetíró.

Miként magyarosodtak meg a török nyelvű jászok?

A válasz — egy elmélet. Ugy képzeltető a dolog, hogy a nagy számmal bevándorolt jászok nem alapítottak önálló községeket, hanem a gyér népességű magyar falvak köré telepedtek. Ilyen módon rövidesen sikerült elsajátítaniok a magyar nyelvet. Innn magyararható az is, hogy ezek a magyarokkal összeházasodott és velük több teljesen összeolvadt jászok ma még fajlag sem különböznek az alföldi magyaroktól.

Ennek igazolására az az oklevél szolgál, amely Győrűs István nagy munkájának oklevélárában is fellelhető. Akit a dolog jobban érdekel, vegye elő és olvassa át ezt az 1347. évből kelt oklevelet. (Győrűs István: „A jászok története.“ Harmadik kötet, Szolnok, 1883. 484. l.)

tásuk 240 millió korona. Németországban 1905-ben 2100 fogvasztási szövetkezet volt egymillió ötszáz ezer taggal, 320 millió kor. évi fogvasztással. Hazánkban két központ a Hangya s a Keresztény Szövetkezetek Központja köré több mint 3000 fogy. szövetkezet tömörül s napról-napra alakulnak újabbak. Nem a „kormányhatalomtól mesterségesen létrehozott, fogvasztóközönségre ráköztöltött intézmények“ ezek még kevésbé állanak „a kormány erkölcsi pressziója alatt“ — mint a felirat mondja, hanem a nép maga kéri, sürgeti alakulását, támogatja, lelkesedéssel fölkarolja működését, mert látja ezernyi-ezer anyagi és erkölcsi hasznát a szövetkezetnek. Ha pedig egy lelkes néparát, anyai derék községi jegyző, anyai önzetlen munkás tanító, anyai szociális érzékű modern pap segítségével van a község anyagi szervezkedésének s talán lelkes indítója, mozgatója a szövetkezésnek, az természetes valami, hiszen talán megengedik a kereskedő urak is, hogy agilis kezdeményező nélkül az ő egyesületük sem alakult volna meg. Ilyen mindennit akad.

Megengedem, a szövetkezetek is emberli intézmények. Azokban is lehet hiba. De ha itt-ott egy-nemely szövetkezet bármi okból felszámol, ha olyikban visszaélések történnek, ha a másikkban a védekezés helyett a támadásra helyeznek a fősúlyt, szóval ha elvethető csakugyan történnek kifogás alá eshető visszaélések, azokat azért nem szabad általánosítani, mert ilyen esetek a ritkaságok közé tartoznak. Avagy mit szólának a kereskedő urak, ha a magyar kereskedelmet abból akarják valaki megítélni, amit a hivatalos szaklapjukban, a „Magyar Kereskedők Lapja“-ban olvashat bárki az utóbbi két hétről?

Ezen lap szerint két hét alatt csődöt mondtak, fizetéseképtelenek lettek Budapesten: Steiner Oszkár és Frigyes, Abel Bernát, Goldschmidt Ödön, Spitz Herman, Friedman és Varga, Mautner Lőrinc, Kohn és Grünhut, Kovács Lajos, Környei Fülöp, Molnár Ignác, Waldman Gyula, Acél Károly, Fürst Izso, Kerekes testvérek, Engel Simon, Fried és társa, Kovács Sámuel, Szántó Arnold, Kohn Simon, Rákos József, Spitzer Jakob, Schrank Lipót, Wittman Frigyes és fia, Schwartz Gyula, Vas Jenő; vidéken: Reiner Sámuel, Gutwein Mihály, Weisz József, Herzfeld Jakob, Rosenbaum Mór, Stern Dávidné, Brucker Győző, Löbl Gyula, Mahler Adolf, Dick Jakob, Neuman Mór, Silberstein Armin, Kerenyi Izso, Kohn Ödön, Braun Géza, Gutman Izidor, Porgesz Salamon, Fleissig Mór, Halász Samu, Mandl Majer stb., stb., stb. A kereskedők szaklapja szerint két hét alatt 97 kereskedő — némelyik már ül, másik megszokott, harmadik egyezkedik, — mondtak csődöt. A 97-ből 29-nek passzívait tudták pontosan megállapítani s a lapban csak ezen 29 név mellett szerepelnek horribilis számok, melyek együtt 4.084.000 koronára rugnak. Hátha mind a 97 személy passzívait tudnók, milyen összegről lehetne itt szó? S ez csak két hét sikere, az évben pedig 52 hét van!

Am de méltán haragudhatnának a kereskedő urak, ha ezen felsorolt „magyar“ kereskedelmi tevékenységet valaki általánosítani akarják, s rámutatna: ime a magyar kereskedelem! Ugy-e nem szabad? De nem szabad ám az itt-ott található szövetkezeti hibákat általánosítani az összes magyar szövetkezetekre. Azt sem szabad feladni, hogy a kereskedő urak művelt, szak-képzett, éleseszű uriember, a szövetkezet tagjai, vezetői pedig egy-egy nadragos vagy csuhás uriember kivül egyszerű tanulatlan parasztok. Hogyne lehetne hát ott is hiba? Hát még ha az a pár tanult ember nem volna benn a szövetkezetben? Pedig a kereskedők felirata eltiltana őket az ilyen népségtésben való részvételtől is.

„A közgyűlés tiltakozik az ellen, hogy... a szövetkezetek vezetésében közhatalnokok és lelkesek résztvegyenek, mert ezen tényezőknek a szövetkezeti mozgalmban való részvétele forrása annak az erkölcsi és hatalmi presszióknak, amely a polgárságot szövetkezetekbe belekényszeríti.“ Szépen puffan, de nem egészen igaz. Ez hát a baj, a falun mindenütt megtalálható tanult ember vezető-szerepe. Kinlódjék magában a paraszt. Hiszen a kiállítás itélteknei kényeltesebb volna csibukozni és kaláberezni, mint rendeléseket, könyvelést végezni, pénztárnapiót, leltár, mérleget, áru-könyvet, számlalejáratikönyvet vezetni; ellenőrizni, adófellebbezéseket csinálni (mert a kormánytámogatás mindenitt szörnyű nagy) ámde a parlamentben tekintélyes újságokban, folyóiratokban meg azt követelik a paptól, hogy népének mindene legyen, orvos, mérnök, ügyvéd, gazdasági tanácsadó, ne csak tempomi lelkijuta.

Eszembe jut valami. Mikor az egyházipolitikai küzdelmek folytak a kilencvenes években, a katolikus szónokok közül valaki azt találta mondani, hogy az egyházipolitikai törvények következtében a hitelt meg fog gyatkozni, mert a papság tekintélye is csökken. Ekkor Szilágyi Dezso akkori igazságügyminiszter azt mondotta, hogy ő attól nem félt a vallást, sem a papok tekintélyét. S akkor a következőképp szólott némi gumyal: „A tisztelendő urak csak dolgozzanak jobban, mint eddig dolgoztak. A tisztelendő urak, csak foglalkozzanak jobban a néppel, mint eddig foglalkoztak. A tisztelendő urak csak gyakoroljanak intenzívebb lelkipásztorokodást, akkor semmi bajuk sem lesz ezektől a törvényektől.“ Bizonyos értelemben sok igaz van e szavakban. S a papság tuhyomó része azóta követi Szilágyi Dezso tanácsát. E nagy ember gunyolódó szava folyton fulánbe dörgi: Papok, szeressétek a népet és foglalkozzatok vele, papok munkálkodjatok!

Es mi dolgozunk. Szinte kísértésbe jövök azt mondani, hogy csak fél-lelkipásztor az, ki népének csak lelkét akarja megszentelni s anyagi boldogulásán nem munkálkodik. A szociális pap megérti a kor szavát s ha népe szervezkedik bármiféle népjóléti intézményben, vele van, küzd, fáradoz, engedi magát gyanúsítani, mocskolni, csak népe boldoguljon. S az ilyen papnak nincs szüksége nemtelen fegyverekre, nincs szüksége „erkölcsi és hatalmi presszióra“, mert népe megérti jószándékait, látja önzetlenségét, szereti és tübbe-vésze megy érette. Szerencse, hogy annak a hatalmas érc szobornak, mely az iparszarnok előtt a fogy. szövetkezetek nagy apostolát, gróf Károlyi Sándort örökíti, erősebb szava van mint a Schlözinger Sándor Pálék feliratának s így remélhetőleg még jó ideig dolgozhatnak a sokféle szövetkezetben ingyen haszon nélkül, leköpdösve — de népnük javára.

Egy szövetkezeti pap.

Közönség köréből*)

A következő sorok közlésére kéretünk fel:

A „Jász Ujság“ Tek. Szerkesztőségének Helyben.

A „Jászberényi Ujság“ c. új lap előfizetési felhívása minket mint vezető munkatársakat tüntet föl. Tisztelettel kérjük a Tek. Szerkesztőséget, minthogy nevünk illetően való felhasználásával tévedés történt, hogy beces lapjában helyreigazításunknak helyet adni legyenek kedvesek. Mi a „Jászberényi Ujság“ szerkesztőségének semminemű felhatalmazást nem adunk, hogy vezető-munkatársaknak említsen meg előfizetési felhívásában.

Jászberényben, 1910 márc. 24.

Deák Ferenc,
Horthi Flórián.
* E rovathatn közölkétri a szerkesztőség teletősséget nem vállal.

Ha az enyém volnál. . .

Ha az enyém volnál, — hogy mondjam
[meg néked, —
Én gyönyörűségem, mit tennék meg
[érted:
Aranyos lelkednek minden óhajta
A lelkennek volna a parancsada
A királynőm volnál, én meg a rab-
[szolgád,
Minden ugy volna meg, ahogy te akar-
[nád;
Gondolatod tudnám, bár ha nem is
[szóinál,
Megérteném ugy is, — ha az enyém
[volnál.

Nem volna fájdalom, nem gyötörne
[semmi,
Minden bánatomat el tudnám feledni,
Megtanulnék tőled imádkozni újra,
Te vezetnél vissza arra a nagy útra,
Mely az örökléthez, az égbe vezérel,
Ahol közülnk talán csak az ér el,
Akinek a lelke fejjéb szál a pornál,
Ahol én jutnék, ha az enyém volnál.

Beteges szívemnek gyógyulása lenne;
Meggyógyítaná azt a lelked szerelme.
Hogy ha fáradt lellem messze messze
[szállna,
Szüzi ajkaidnál pihenést találna.
Szenvednék helyetted, hogy ha bánat
[lérne,
Örömem tenéked adnám és cserébe
Nem kívánnék többet egy édes mo-
[solynál;

Én gyönyörűségem, — ha az enyém
[volnál.

Ha az enyém volnál: — mért jutott
[eszembe? —
Gyöngyöző bori ittam mézeggel keverve,
Édes ábrándokra keserű valóság.
Megtűntetted érte, óh isteni jószág.
Elszédültem tőle, kertülni is vágyom,
És mégis mindennap százsor felta-
[lálom,
Főljajdul a lellem ez egy gondolatnál,
A mely mindennel több: — ha az enyém
[volnál!

nyaf.

A magyar ember és baja.

Irta: Mikrosz.

A magyar ember és a baj — édes testvérek. Ányira kedvelik egymást, hogy szinte elválhatatlanok. Ha nem keresi is találkozik vele; ha fut előle, a harmadik ugrásánál biztosan utóléri. De nem is csoda! Hisz bajoskodó már a magyarnak természete is.

Nem azon bajokat óhajtom szóvá tenni, melyek a magyart a történelem tanúsága szerint a multban török, tatár, labanc és osztrák; a jelenben a pánszlávok, oláhok és szocialisták részéről érték és érik, hanem inkább azokat, melyek a mindennapi életben odaadó testvérként kísérik; melyek véle virradnak, vele nyugosznak. Gondterhessé teszik életét, hogy az Isten áldásai közepette túlságosan el ne bizza magát akkor, amikor ad-vesz, amikor pénzügyeit lebonnyoltja és pereskedik, amikor igazát, jogát és becsületét keresi; szóval amikor éppen azon fáradozik, hogy a bajt elkerülje, avagy legalább kisebbítse.

Lássuk csak!

A rák tudvalevőleg nagyon szereti a folyami kagylókat gyenge husat. Igen ám, de hogyan jut hozzá? Hisz erős, kemény hég védelmezi az állatot! Furfanggal, csalással. Mihelyest a sekély hegyi patakok fővéný-

bena jótékony napfény élvezésére kinyitják e lágytestűek erős házikójuk kagylóajtáját, csendesen, észrevétlenül a közelükbe húzódik a rák. Pusztá ollojával nem ferhétvén izletes zsákmányához, nagy ravaszul borsónyi kavicsdarabot dob a nyitott házikóba, s ezzel a kagylók pontos csukását megakadályozza. Ekkor már ő a győztes. Furfanggal, ravaszgággal tehát eléri ama célját, melynek elérésére öllös fegyvere tehetetlennek bizonyult.

Igy cselekszik a rák

Hát vajjon az ember? Nem különben.

Bár kívánatos volna, hogy az ember, mint itélőképességgel megáldott eszes lény, a rák e művészetét el nem tanulta volna és solha el ne tanulná most sem, hanem inkább embertársá kárának megakadályozásával annak hasznára és előnyére törekednék: akadnak mégis különösen a mai modern korban — rákfajzatok, kik embertestvéreik ügyefogyottságát, tudatlanságát, avagy figyelmetlenségét kiaknázva nagy ravaszul köröket okozzák, őket bajba keverik és hasznuk zsebrevegása után a legkisebb lelkifurdalás nélkül markukba revetnek.

Találkozunk ilyen emberformában járó ráktermészetekkel — kis mennyiségben ugyan — a magunk véreink között, de különösen bőven találunk a halandók azon osztályában, melynek különös ismertetése a kétbalold és kosorr.

Nyitva legyen ugyancsak a szemünk és éles a fülünk, ha minden lépésünknel: különösen az adás-vevésnél, vagyonnal járó ügyeink lebonnyoltásánál, pereskedéseinknél e felebarátaink rákollói közé kerülünk nem óhajtunk. Oh! mert ők törvényes látászatul nagyon igazságot tudják a szerencsénket és vagyónunkat veszélyeztető kövecskét ép akkor utunkba dobni, amikor a földi jólét és boldogság sugaraiban a legdondatlanabbul sütkérezünk.

Továbbá természetrajzi tapasztalat és igazság, hogy nemcsak a tengerben, de a Zagyvában is a kisebb halakat elnyeli a nagyobbak, sőt megtörieniük, hogy a halcsontjait elpusztító csukát is — ha a tengerbe merészkedik — elnyeli a telhetetlen cápa.

Ez így van és azon mi nem változtathatunk.

Sajnos azonban, nem változtathatunk azon sem, hogy bennünket kis embereket el ne nyeljenek a nagyok és halainasok.

Mondják ugyan, hogy ez nem áll, de ki nyitva tartja szemét, könnyen észreveheti a nagyok munkáját. Akár a vagyon, akár a hatalom és befolyás révén kerüljön valaki többek fölé, bizony kevés igazságserető jellem kivételével, a többi mind irigy csuka, fortélyos harsna és telhetetlen cápa. Tessék egy kis gondtal megfigyelni a nagyítóke és nagybirtokosok munkáját, a nagyiparosok, nagykereskedők, és a tömeges személyzetű operáló hivatalfőnökök eljárását.

Vigyázz ennél fogva kismagyarom, egyszerűen gondolkodó becsületes felebarátom! Falánk nagy halaktól ment csendes vizeidben, gondtal őröztől otthonod becsületes környezetében szívesen és békével maradj meg. Ez az egyedüli mód a veszedelmes halak elkerülésére. Az élet zajosabb örvénylésében sohasem tudhatni, mikor kap el a rohanó csuka, a mélyéig iszapjába rejtkezhető álnok bajusz harsna, avagy a minden jólétben pusztítólag áttörő cápa. Ezekről sohasem vagy biztos; sem te magad, sem a vagyonod és állásod, sem a becsületed, sem pedig igaz jogod. Ha egyszer ilyenekkel bajba kevertedél, nem vigasztalhat meg többé az a tudat, hogy a nagy halakra is a háió, horog és szigony hegye leselkedik; hogy emberformájukban

őket is előbb-utóbb utóléri a törvény ereje és igazsága, avagy a közvélemény megvetése. Igaz, igaz, csak hogy míg ilyenek elmarasztalja, míg őket a törvény elmarasztalja, — nagy ritkán persze — addig teged kis halat rég elemészett a nagyok tehetetlensége.

Veszedelmes környezetére a tinta-hal is.

Vadászhatból él. Vadászik pedig gyakran és undok módon. A területet, melyen zsákmányolni óhajt, előbb piszkos és büzös tintájával elárasztja, hogy a zavarosban az odátévedő gyengébb állatokat elkábítván, könnyebben megfoghassa. És . . . fojtogat is kegyetlenül!

Ha tinta-hal tartózkodási helyét kérdezzük, kevés kivétellel mindenki a tengerre utasít bennünket. Pedig nem szükséges odáig fáradni, mert jászberény városát kisebb fajta tengernek, jobbanmondva tónak képzelvén, találhatunk benne zavaros büzös folyadékot lövellő állatokat — ugynevezett emberi tinta-halakat — tekintélyes számmal. Ezek nemcsak gyakran, de állandóan vadásznak. Vadásznak pedig a gyűlölet, rágalom, gúny, leszólás, lekicsinylés, gyanúsítás és személyeskedés szennyes fegyverével; támadnak mindenféle tisztesség, becsületesség, önzelen működés ellen. Velők szemben sem a hivatalos ember, sem a magánember nem biztos; undorító tintájuk ellepi a tekintélyt ép úgy, mint az egyszerű tapasztalatlan ember jó hírnevét, avagy a védtelen női feddhetetlenségét is. Veszíteni valójuk nem lévén, — elvlik; mást, ha egyébtől nem is, legalább a jó hírnevétől, becsületétől megfosztani!

Magyar testvérem! Ez az emberi tinta-hal cselekvésmódja! Isten őrizen meg tőle!

Hasznos tanulságot nyújt a sokkora tengeri szörny, a polyp is. Rendesen azon szikla színéhez alkalmazkodik testileg, a melyen tanyáját felüli. A halak és egyéb tengeri lények öhozzá, mint élettelen sziklához gyantátalanul közelednek, — mire észbekapnak, a szörny hosszú karjai között valamennyien megjárják. Megjárják, akárcsak azok szerencsétlen és tapasztalatlan emberek, — a jászmagyarok elég gyakran — kik kisebb-nagyobb pénzzavaraiukban nem becsületes, jóhírű pénzintézetekhez folyamodnak, hanem álszégnyéből hirtelen gazdagodni törekvő, fősvény magánfelek, lelketlen uszorások polyp karjai közé vetik magukat. S ezek azután a törvény büntető szakaszaiba fitkózó manipulációjuk eltakarására a polyp színváltozását csodálatosan ügyességgel irtik; és kezelik. Legtöbbször köztünk jár-kelek, ismerjük őket, a szemünkbe nevetnek, s még sem léphetünk fel ellentük. — De minek is? — Ha egyszer mi magunk keressük ily módon a bajt!

Végkövetkeztetésül megállapítható: sok a bajunk, de rajta nem segíthetünk. Nem segíthetünk pedig azon egyszerű oknál fogva: akinek nem lehet tanácssal szolgálni, azon nem is lehet segíteni!

A magyar dal.

Irta: Dr. Tordai Ányos.

Mi szárnyalóbb, mint a madár,
Mi hobb, mint a dalszaki nyár,
Mi a szívet megszenteli,
S édes búval lesz az teli?
A dal, a dal, a dal!

Igy zengi a dal főnséges hatalmát egyike mult századi költőnk Erdélyi János. A dal szárnyalóbb, mint a madár; hogyne, ahová csak ember tette lábát a széles földkerekség bármely táján, ott termett azonnal mellette örmények, bánatának hűsége megosztója, a dal. Fönn a rideg északon a hó vakító fehér-

sége, a mozdulatlanbágyadt szürke ég megtermi a maga melankólikus dalait, délen pedig a nap erejében pompázó üde természet a maga szenvedélytől izzó dallamaival. Nem kultúra kell a dal születéséhez, csak szív kell ahhoz, csak csillag fönn az égen, vagy csillag, a lányka szemében, egy szál ibolya, vagy búzavirág, egy kis fájdalom, egy kis boldogság: ezek pedig megteremnek a maguk egyszerű ösztintességében a szegénység bogárhátú viskóiban még jobban, mint a műveltség tornyos palotáiban.

Mi hűbb, mint a délszaki nyár? A dal, amely bölcsőnk mellett édes anyánk szerető szivéből suhant el szendergő lelkünk fölött, melynek hallatára az öntudatlan gyermek kicsike ajkán mosoly fakad, s a lágyan ringató dallamok szárnyain visszaszáll álmodozni lelke ahonnan idejött, a játszi angyalkák közé. — A dal, mely fölhangzik a bűgő orgonán játszva, szökellve, csapongva, tele ábránddal, tele sejtélemmel, tele a boldogság édes előzével, midőn az oltárnál két ember kezét kézbe téve, szemet szemre mérve az élet útján örök fogadást tesz egymásnak. — A dal, melynek borongó, zokogó melódiája megtompítja a koporsóra hulló rög zaját, bizalmat, bátorságot önt az elhagyottak lajlongó szivébe s emeli föl föl a testtől elvált lelket a szférák fölé, hogy ott átsapjon dallama az örök béke, a végnéki megnyugvás boldog himnuszába.

A dal megszenteli a szívet. Az élet tövises útján ballagó vandorok két kincset adott a teremtő. Egyik az ész a másik a szív. Ha csak egyik kincsét forgatja, önző, rideg lesz az út százsoros mértékben fogja erezni annak tövisét — de ha megdobbán a szíve, ha útjában egy mosolygó ibolyát talál, ha mosolyt varázsolt ajkára a gerle nevető bűgása, ha lelkesedve megéli a sötét erdő sűrűjében hangzó fülemile dalra s mikor ezek meghíletik s dal takad ajkán: elsiunulnak akkor útjában a göröngyök, s homlokának verejtéket leterölve vígan, megkönnyebbülve halad tovább. Ki a virágot szereti, rossz ember nem lehet, mondja Petőfi, tegyük hozzá: ki a virág édes testvérét, a dalt kedveli, annak lelkében a jószág, a béke, nyugalom út nyírt.

A dal édes búval tölti meg a szívet. Megédesíti a búbanatot, gyönyörűséggé változtatja a fájdalmat. Örömlünket, bánatunkat jólesik megosztani valakivel, hiszen a megosztott bánat csak felbátat immár, a megosztott öröm pedig megkettőződik. S ha nincs senkink is, ez a valaki a dal. Aki szereti a dalt, az soha nincs magában, hűséges barátját csak meg kell szólaltatni s eloszlik a bú, megkéttszereződik az öröm. Ime egy gyönyörű kép a dal hatalmáról, a dal születéséről:

Barna legény bálmal — A csillag lángjába,
S rágódni a maga — Elite csillagára; Egy ké-
[szemű] lányra
Fájó gyönyörűség, amit gondolt róla;
Ebből terem itt haj! Az a sok szép nóta — Vagy
[zeréz] óta.

Az a sok szép magyar nóta . . .

(Szabolcska)
Minden nép irodalmának, költészetének első formája a dal. Dal őseiről, hőseiről; istenéről, magáról. A legrégebb népeposzok — akár a hinduké, akár perzsáké, görögöké, finnkeké, vagy germánoké: hősidőket gyűjtéménye egytől-egyig. De hamar elvált a könyved, értelmes dal a lassan, kényelmesen folydogáló hőskölteménytől s a multnak, az egész nemzetnek költészetéből a jelennek, az egynek a költészeté fejlődik ki. Sappho dalba önti családott szíve keserves bánatát, Tirtaios harci dalokat buzdítja csatába rohanó honfitársait. Amikre a bort, a szerelmet, a barátságot dicsőíti, Pindaros lantján az olympiai győzők dicsőítésé zendül meg. A rómaiaknál Horatius a bölcs mérséklet, az aranyközép-

út lelkes dalnok, Catullus már könnyű-rűbb, gyászdalit ir kedves Lesbija verebének halálára. A középkoron át a troubadourok, trovatores, minnesangerek, igricek, regösök, hegedősök dalai csendülnek fel a várkissasszony rostélyos ablakai alatt, az ő dalaiak fűszerezik a lakomákat, az ő dalokkal indul a lovag teljesíteni hármias li-vatását. S telnek-mulnak az évek, minden nemzet kebelében megszületik a dalnak ihletett lantosa, kiknek húrjain nemzetük szíve tombol örömben, vagy jajdul fel bánatában vagy élégnek saját szívük lángjában: az olaszoknál Petrarca, az angoloknál Burns és Byron, a franciáknál Beranger és Hugó Viktor, a németeknél Goethe és Heine.

A magyar dal bimbója már kinyílt a messze keleten, az őshazában. Dalos nép a magyar, mióta csak Isten megteremtette s a honfoglalók táborában a véres kard mellett volt becsülete az édesszájú koboznak is. Sajnos, e dalok szövegéről, dallamáról édes keveset tudunk. De aki ismeri mai igazi népdalaink természetét, joggal következtetheti, hogy az ősmagyar dalai is ép oly egyszerűen igazak, közvetlenek voltak, mint unokáiké. Szövegeikből egyebet sem ismerünk tán, mint harci dalainak huj-huj! refrénjét s történeti énekeinek egy-két latinra fordított töredékét a Névlelen jegyző krónikájában. A jámbor Ekkerhard is leírja, hogy nekihevültek a szentgalleni látogatáskor a bortól s iszonyuan kurjongattak isteneikhez, majd jókedvükben táncra kerekedve daloltak a vezér előtt, miközben a jámbor német papot sem felejtik el a mulatságban való részvételre szoritani.

Az ősmagyar dallamnak egy kedves emléke fennmaradt szent Gellért legendájában. A jámbor Gellért püspök ép a királyhoz utaztatában valami majorban szállott meg. „És ime — mondja a legenda, éjfel tájban hirtelen malomzakolatást hall vala és elcsodálkozók rajta. A nő pedig, ki a malmot hajtotta (kézi darálóról van szó), legottan énekelni kezdte. A püspök álmekocdásában odaszóla kisérőjének, Valtér mesternek: Hallod-e Valtér, miképen szól a magyarok muzsikája? A malmot pedig az az egy nő csak hajtotta és éneke mind magasabba hágott. A püspök, ki ezalatt lefeküdt, mosolygva kérdé társát: Magyarázd meg Valtér, mi ennek a nótának a dallama? És amaz felelé: „Ez az ének változata (modulációja). A nő, aki dalol, annak a házigazdának szolgálója, kinél szállva vagyunk és urának gabonáját őrü . . .” Az éjféltör is jökedvvel, a nő dolgozó magyar lány és nótájának idegen füle nézve szokatlan, de mégis meglepő melódiája első részletesebb emlékei a magyar dalnak.

Ezzel vége is a magyar dalról szóló tudósításoknak egészen a XVI. századig. A kolostorok egyházi énekeiről van ugyan bőséges forrásunk, sőt e termékek legszebb Mária éneke az „Angyaloknak nagyságos asszonya“ ma is felcsendül még templomainkban. De hogy a világi dal, speciális magyar népdal folyton hangzott a várjóság körében, a nemesi kúriákon, bizonyosság rá Erdősi Silvester János elismert nyilatkozata 1541-ből, melyel kiemeli a magyar dal legszebb költői tulajdonságát, a képes beszéd gyakorlását.

A XVI. és XVII. sz. vallási harcaiban a kedves, de sokszor pajzán, pajkos hangú virágének — amint akkor a szerelmes nótákat nevezték — fel-felhangzik ugyan, de mindig félve, titokban. Mind a katolikus, mind a protestáns papság féltette a nép erkölcsét s kárhözváltta dalait s bizony így vissza kellett huzódniok erdők mélyébe, puszták rejtékébe. Csak a felkes lantosnak, Tinódi Sebestyennek hangzanak országserzte melábus dallamai, siratva az ország pusztulását, török diadalát, magya-

rok pártoskodását. 1541-ben születik meg az első nagy magyar dalköltő Balassy Bálint, a XVI. sz. turbékoló vadgalambja. Sorsa Eger várába veti. A végvárákban, amilyen Eger is volt a mozgalmas időkben, a magyarság nemzeti életének főerei lüktettek. „Eger táján is megújul a régi lovagvilág mely hitével lelkesedésével, példával, kedvteléseivel. Ennek a tarka, változatos életnek érintésére megnyílik Balassy szíve, kitárul a lelke, ajkán felcsendül a dal, melyhez hasonló nem hallott még a magyar föld. Mintha erős, acélos levegő csapná meg arcunkat. A mezőn a tavasz üdítő szellője száll, bokrok, fák virágba borulnak, a harmatos fűvön paripa legelész, katonák futtatnak, álldogálnak szeretszét.“

S átharsan az Eger lejtőjén a vidám katonadai:

Vitézek, mi lehet — E széles föld felett
Szebb dolog a végéknél?
Ellenség híre, — Vitézeknek szíve
Gyakorta úgy felelőz! —
Sőt azonkíül is — Csak jó kedvből is
Vitéz próbára indul.
Holott sébesedik, ő, fog, vitézkedik,
Homlokán vér lecsordul,
A jó hírt, névrt, — A szép tisztességért
Ok mindent hátra hagyának,
Emberségtől példát, — Vitézségről formát
Mindeneakét ok adnak,
Midőn, mint jó sólymok — Mezőn széjjel
[jár]nak,

Vagdalkoznak, futtatnak.
De vesztére került Eger várába. Megszerezte a vitézi nevet, de elvesztette szívét. A várkapitány szép felesége Losoncy Anna csak hitelig, csalogatja, pedig halláig el nem alvó lángra lobbantotta a költő szívet. Ez a boldogtalan érzés kergeti kalandok után, ez fízi ki idegen országba s a sebzett madár vére csöppeit hullatva dalolja:

Őszi harmat után, — Végre mikor aztán
Füjdög a hideg szél,
Nem sok idő múlva — Sárgal hüllőgáltván
Fárol a gyonge level,
Zöld erdő harmatját, — Píros cizmám nyomát,
Hoval fodi be a tel.

Utolsó istenhözözója kegyetlen szívű

Kegyeséhez:
Immár sólymcsókád, — Kedves madárkád,
Kit karodon hordottál,
Kíráisokkal rakott, — Skófiummal varrott
Lábszínóron tartottál
Bocsásd el békével, — Szegényt hadd
[menjen] el

Reá ne haragudjál
Elbocsátotta. A többit elvégezte Esztergom alatt a török égvigolyó.

Dalai kéiszáj ány hangzottak szerzte az országban s meghíleték költőinket s ettől kezdve, ha a nép dalairól kevés tudomásunk van is, a műköltők nem engedték többé begyöppedni a Balassy-tapostá utakat. Közben megharsant a tárogató. Pengett a nyalka kuruc sarkantyúja, ragyogott csontos kalabérja, dali pár pisztolya. Futott a lompos labanc. A kuruc tábor megpihent az őrtüzeknél s töltött kupa mellett belevág a tárogató bűgásába a tábori dal:

Szegény legénynek olcsó a vére.
Két-három fillér egy napra bére,
Azt nem tudja elkölteni, mégis végtére
Két pogány közt egy házért omlik ki vére!
Bort kupámbe borti, embert a gátra!
Tyukodi pajtás, induljunk rája!
Verjük állt az labancot a másváltára,
Ugy ád isten békességet édes hazánkra.

De leáldozik a nap a májtényi síkon. Bujdosik a kuruc. Ha minden elhagyta, ha elszedték tárogatóját, kiüldözték fejedelmét, dalos kedvét mégsem törí meg a sok nyomorúság:

Jobb hát a darvakkal, — Vagy más mada-
[rak]

Elbujdosom messzire
Hogy irigiem szava — Ellenségim vasa
Szegény fejem ne érje,
Csillag jár, mely felül, — Szel víz, felhő repül,
Arra viszem utamat, —
Ha minden elmarad, — Isten el nem marad, —
Reá bízom magamat.

Hat év.

I.

Egy fiatal leányka lép ki a zárdá ajtaján. Tegnap áldozott s fehér lelkében boldog megnyugvás és végtelen öröm van. Most megy haza. A zárdá nénikéitől sorba elköszönt és megfogadta nekik, hogy soha sem fogja őket elfelejteni. A társainak búcsút int kezével s aztán repül mint egy kis madár, repül haza, ahol az édes anyja már kitárt karokkal várja őt.

A testvéreket sorba csókolgatja. Örül, kacag, nem tudja mit tegyen. Végigjárja az egész lakást. Ezután ő is itt fog lakni a zárdában, nem kell vissza mennie többet, ő már végzett, a hosszú ruha is kész, ő már nagy leány. Eszébe jut a kert. Még nem is nézte meg a rózsafákat, amiket tavall ültetett.

Azok már rügyezni kezdenek, némelyiken már apró levelek és egy-egy bimbó is mutatkozik. Ugy örül nekik. Beszéi hozzájuk, körültekint, hogy nem látja-e meg őt valaki, mert titokban még meg is csókolgatja őket.

Aztán kilép a rétre. A tavaszi virágok bólogatják apró fejecskéiket, mintha köszönteni akarnák a régi ismerőst. . . . A tavaszi napfény aranszínű sugárözönét reateríti a harmatos fűre, amely besüpped léptei alatt, midőn áthalad rajta, kezében egy kis ibolya csokorral, amit majd a hájába fog tűzni, úgy szépen. mint egy koszorút.

II.

Ketten haladnak egymás mellett a kavicsos úton. Egy fiatal ember és egy szép hajadon. Mindkettő szívében valami lázas nyugtalanság lüktet. Ugy szeretnének valamit mondani egymásnak, de nem tudnak szót találni hozzá. Távolról a gyermekek kacagása hallatszik. A rózsafákhoz érnek. Találgatják a rózsák neveit. Hogy hívják ezt, hogy hívják azt. Egyszerre nyulnak egy szurós galy után és úgy vigyáznak, hogy meg ne surjra az a másiknak a kezét. A rózsafák már várják, hogy mikor szólítja meg őket kis gazdjuk, mikor beszél már hozzájuk úgy, ahogy szokott. De most hiába várnak. Most azok sottognak ott ketten hosszasan, néha-néha körültekintenek, hogy nem látja-e meg őket valaki, mert érzik, hogy még meg is csókolnák egymást, — ha szabad volna. . . .

Ugy látszik megtalálták már — a szót, amit kerestek. S aztán hogy lassan egymáshoz simulva a rét felé haladnak, a rózsák összeszűsülnak.

A tarka virágok kíváncsian fordítják feléjük apró fejecskéiket, mintha azt kérdeznék:

Kit hoztál magaddal? . . .

A tavaszi napfény aranszínű sugárözönét reá teríti a harmatos fűre, amely besüpped léptei alatt, midőn áthaladnak rajta; a leányka kezében egy kis ibolyacsokor van, amit most kéfélel vesz és egyik felét az ifjú barátjára tűzi.

III.

Egy fiatal asszony lép be az ajtón. Csak néhány hete még, hogy az esküvője volt. Lelkében végtelen boldogság és forró szerelem van. Szinte repülve fut az ura karjaiba, ki már kitárt karokkal várta őt.

Aztán egy hosszú édes csókban forr össze az ajkuk.

Kart karba öltve járnak végig az egészen új szobákat. Ez most már az ő otthonuk. Ezután itt fognak lakni, mindig ketten, együtt. Ő most már nem leány többé, ő most már asszony, a legboldogabb asszony!

Egymást átölelve járnak be a kertet. Megállnak a rózsafák előtt is és megtisztítják azokat a száradt levelektől.

Néha-néha körültekintenek, hogy nem látja-e őket valaki és megcsókolják egymást sokszor.

A rózsák irigyen súgnak össze, de megvigasztalja őket a kedves ismerős hang.

— Édes kis virágaim, ezután ketten fognak ápolni titeket.

Kilépnek a rétre.

A tarka virágok kedvesen bólogatják apró fejecskéiket, mintha azt mondanák:

Te hütlennel leltél hozzánk, de azért mi nem hagyunk el téged.

Válassz közülünk.

A tavaszi napfény aranszínű sugárözönét reá teríti a harmatos fűre amely besüpped léptei alatt, midőn áthaladnak rajta; mindkettő kezében egy kis ibolya csokor van, a mit most egymásomába kötnek és beviszik a barátságos hajlékba, ahol ketten laknak.

IV.

A bölcső kosarán átszűrődő tavaszi napfény rezgő sugarával tíz parányi ujjacska játszik. Szeretné megfogni a fényes vonalakait, amiket a napfény a bölcső oldalára rajzol.

Keserves sirásra nyílnak a kicsi ajkak. Ketten hajolnak egyszerre a bölcső fölébe.

Az anya volt a frissebb s a férfi úgy öleli át őket együtt.

Egyik a lepergő könnyeket, a másik a parányi ujjacskákat csókolgatja végig.

Mosolyog már a gyermek, kicsi kezével tapsikolni kezd már.

Az anya szemében a végtelen boldogság-fakasztotta öröm könyei ragyognak.

Ez az ő gyermeke.

A rózsafák odakünn szomorúan sutogják egymásnak:

Nem szeret már minket.

De nyílik az ajtó, kilép rajta az asszony, utána a férfi, karján a gyermek

Végig haladnak a kavicsos úton, elmennek a rózsafák előtt is, de nem látják meg őket.

A boldog sottogásba bele vegyül a méhek zümmögése.

A tarka virágok csendesen bólogatják apró fejecskéiket, mintha azt mondanák:

Hozzátok, hozzátok, miköz én való ő . . .

A tavaszi napfény aranszínű sugárözönét reá bocsájtja a harmatos fűre, amely besüpped léptei alatt, midőn áthaladnak rajta. A gyermek kezében egy kis ibolyacsokor van s úgy örül a harmatos virágnak.

V.

Az imázsámolyra borulva halkan sir-dogál egy halvány arcú asszony. Könyes szemekkel tekint fel a fölötté függő képre, ahol a boldogságos Szűz karjaiban tartja a kis Jézust.

Lelkében végtelen fájdalom van.

Tekintete az üres bölcsőre téved.

Az égető könyvek mind sürbben kezdenek alaperegni a sápadt arcon s az elfojtott sirás hangos zokogásba tör ki.

A nyitott ablaknál megtörtén áll a sápadt arcú férfi. Mervé tekintettel néz a kavicsos útra, ahol néhány nappal előbb kis fiacskáját még járnit tanította.

Kívül a zuhogó eső csendesülmi kezd már. A sötétben hőmpölygő felhőket gyorsan kergeti a szellő.

A rózsafák fáradtan hajtják le virágaikat. De megvillan a napfény s fölcsókolja róluk a nehéz cseppeket. Az ég peremén óriási ivben vonul keresztül egy gyönyörű szivárvány.

Az asszony gyöngéden érinti meg a férfi vállát:

— Talán mehetünk már.

A réti virágok szomorúan hajtják le apró fejecskéiket, mintha vigasztalni akarnák a csendben érkezőket. . .

A tavaszi napfény aranszínű sugárözönét reá bocsájtja a harmatos fűre, a melyre egy anyának a könyei hullanak, midőn áthaladnak rajta, kezökben egy kis ibolyacsokorral, amit most kis gyermeküknek a sírjára visznek.

VI.

A csendes szobákban lassú léptekkel halad keresztül egy feketébe öltözött asszony. A sápadt arcot, amelyre a mérhetetlen fájdalom vonásait véste az élet, el-takarja ugyan a sűrű fekete fátyol, — az özvegyi fátyol, de a reszkető kezek elárlulják a szűnni nem akaró lelki gyötrelmet.

Megált egy kép előtt, melyről a férje tekint le rá, mintha mondani akarna neki valamit.

Hosszan elmerülve nézi a képet, szó nem jön az ajkaira, de a két lélek most bizonyosan egymással beszélget.

Aztán mintha búcsúcsókra akarná nyujtani az ajkát, hirtelen felemeli a sötét fátyolt halovány arcáról, reszkető ajkai sutognak valamit, körültekint, hogy nem lép-e be valaki az ajtón és csókolgatni kezdi azt az üres bölcsőt, amely ott áll a szoba sarkában. . .

A rózsafák ijedten súgnak össze, mikor feléjük közeledik a kavicsos úton.

És nem hiába félnek, Reszkető kezével tépetgetni kezdi róluk a legszebb virágokat.

Sokat letépett már, kitelnek egy koszorú belőle. Csakhogy ketten vannak, akiknek virág keil.

A réti virágok sebesen bólogatják apró fejecskéiket, mintha azt mondanák:

Minket is vigyél el. . .

A tavaszi napfény aranszínű sugárözönét reá teríti a harmatos fűre, amely besüpped léptei alatt, mintha figyelmeztetni akarná, hogy neki is jobb volna már ott alul mélyen, ahol a többiek vannak. Egyik kezében a letépett rózsák, a másik kezében két kis ibolyacsokor van s imbolgoló léptekkel halad az a szomorú asszony oda le a fűzek alá, virágot vinni a hideg márványkőre. . . nekik. . .

Belezyna Feri.

Olvasóinkhoz!

Lapunk tisztelt olvasóinak és kedves munkatársainknak boldog ünnepeket kívánunk.

Lapunk a *Jász Ujság* közel két havi pályafutásának határánál, mikor munkaidőnk első nagyobb szent ünnepén egy kis pihenőt tartunk, a szerény s még rövid idejű multunkra visszapillantást vetve, a minden tisztes munkát irányító és gyámolító lstennek adunk első sorban hálát, hogy vállalt kötelességünk teljesítésére erőt adott.

Ezen épen tartott erővel, a jog és igazság szorosán alkalmazott parancskönyvével kezünkben, szülőházánk iránt érzett szeretettel és békével szívünkben kezdjük meg a negyed év elején további munkálkodásunkat.

Sikrasszállásunk első pillanatában tett ígéretünk legjobb hitünk és meggyőződésünk szerint beváltottuk. Azt beváltani kívánjuk a jövőben is.

Kitűzött célunk volt és lesz küzdeni mindenért, ami a jászásra, benne kivált Jászberényre anyagi és szellemi, kulturális és gazdasági

szempontból kívánatos. Az ideális, — üzleti érdekektől teljesen ment — vállalkozásunk keresztül vitelében nem tántorit meg semmi. És mikor hallatlanná tesszük a jogosulatlan beavatkozások kurjantásait, respektáljuk szerény működésünk illetékes kritikáját.

Adott programunk néhány pontja a felvetett eszme keretében már a megvalósulás útján van. Ez a jóleső körülmény, előkelő és szép tehetségű nagyszámú munkatársaink folytonos támogatása kijelölte már a biztos irányt, létjogosultságunk igazolásával.

A „Jász Ujság” Beléznay László szerkesztőjének és Anvander Andor főmunkatársának vezetése alatt áll.

A közérdekű dolgoknak időszere ismertetéséről, az udjónságok, hírek gyors közléséről lelkiismeretes pontossággal gondoskodik, hogy a közönségnek és olvasóinak mindama előnyöket nyújthassa, amiket egy jól szerkesztett laptól vár.

A „Jász Ujság” teljesen befolyásolatlanul, függetlenül, bátor, szókimondó tisztességes hangú és elfogulatlan sajtóorganon.

Fenntartásának támogatói soha sem az üzleti érdekek után, hanem a város és vidék előkelő tollforgatóinak irodalmi színvonalon álló munkássága és az olvasó közönség pártolása után törekednek.

Ez utóbbi — örömmel jelentjük — erősen fokozódik úgy a városban, mint az egész vármegyében és a jász vidéken. Ebben találhatjuk fennállásunk biztosítékát, miért is a nagy anyagi áldozatokra is utaltan kérjük a nagyközönséget, hogy a „Jász Ujság”-ra előfizetni s az előfizetést megújítani sziveskedjék.

A „Jász Ujság” mindig friss és aktuális tartalommal hetenként kétszer jelenik meg.

Előfizetési árak :

Egész évre 8 korona
 „ „ vidékre . . . 9 „

Szerkesztőség és Kiadóhivatal.

UJDONSÁGOK.

— **Nagyhét.** Az általunk már közölt sorrendben folytak le a nagyheti ajtatosságok, Nagyszerdán, nagy csütörtökön és nagypénteken a lamentációk alkalmával a központi katólikus kör részéről alakított dalárda szerepelt. Nagypénteken délután a Rómából hozott felséges zenéjű Miserere-t adta elő a dalkör Beléznay Mór karnagy vezetésével remekül, bájolóan, szépen. Nagypénteken délelőtt a szertartás után Anvander Andor lapunk főmunkatársa tartott a szónoklás oly mesteri közvetlenségével szent beszédet, hogy a hatás alatt a népek ezrei nem köny-

nyeztek, de zokogtak. Nagyszombaton előbb a bírátoknál volt délután fél 5 órakor s később 6 órakor a főtemplomban a feltámadás körmenettel. Mindkét helyen az istentisztelet fényét emelte a dalkör dicséretes működése. Ugy a feltámadáson, mint a nagyhét többi ajtatosságain Erdős András szeretett plébánosunk celebrált. A feltámadási körmenet alkalmával a főtér házainak ablakai kiváltak világítva. A nagyheti ajtatosság során szerzett tapasztalatunk nyomán konstatálnunk kell az ajtatos érzés azon egyöntetűségének meglepő képét, hogy a ravatalon fekvő Jézus látogatására úr paraszt egyaránt levetkőzve a tarka cifraságot gyászos egyszerűségben jelent meg. Továbbá — az „adjuk meg mindenkinek, ami dukál” elvének fogva — megkell örökíteni a kat. kör három tagjának: Erdős elnök plébános, Beléznay Mór és Dr. Viszney Bélaának érdemeit, akik buzgalmánál volt közzönhető, a dalkörnek a nagyheti ajtatosságokon volt sikeres működése. A feltámadás alkalmával a honvéd helyőrség diszszázada sikerült disztüzet adott.

— **2000 koronát kap az, aki a jászberényi 45.400 koronás postalapás ügyében felfedező jelentést tesz, vagy a hatóságot nyomra vezeti. Itt az alkalom arra, hogy valaki méltó husvétii ajándékhöz jusson.**

— **Ifjúsági egyesület.** A Jászfényszaru testvér jász községünkben ez év január 9-én megalakult „Ifjúsági egyesület” holnap, husvét másnapiján fejezi be ismeretterjesztő és oktató előadásainak sorozatát. Az egyesületnek 104 tagja van. A vasárnapi előadásokon kívül hetenként háromszor jöttek össze a tagok, mely alkalmakkor előadások tartattak az illetudásból, nyelvtanból, számtanból, történelemből, az alkotmánytanból, a vallástannál stb. Ezen oktató előadásokat Vég Ferenc káplán, Dr. Urmenyi József és Márkus János tanító tartották, míg az énekkorokat Marton Károly oktatja. Az egyesület ezen működésének hatása meg volt a jászfényszaru nép művelésére. A befejező előadás holnap lesz az alkohol káros hatásáról; tartja Márkus János tanító.

— **Vasutatadás.** A jászapáti-vámosgyörki új vasutvonal államkezelésbe vételének céljából tegnapelőtt fejezték be Pozsonyban, mint teljesen indifferens területen a jegyzőkönyvi átadási illetve átvételi munkálatokat, melyen az államvasúti helyi felügyelet részéről Fabián Gyula jászberényi osztálymérnök vett részt.

— **Képviselői poigármester.** Mezőtúr város képviselő testülete a múlt napokban tartott tisztújító közgyűlése alkalmával Dr. Kun Árpád országgyűlési képviselőt Ádám Ferenc ügyvéd 70 szavazata ellenében 103 szavazattal a város polgármesterévé választotta.

— **Hivatalos órák.** Az egész vármegyében mindjohabban kezd a hivataloknál kidomborodni az a törekvés, hogy a hivatalos órák egységesen osszassanak be. A vármegyénel a pénzügyigazgatóságnál, a kir. adónivataloknál s április 1-től a kir. törvényszék területén lévő kir. járásbírószágonál 8-2 ig állapították már meg a hivatalos órákat. Az egyöntetűség — de meg a hivatalnokaink egészségügye — érdekében kívánatos volna, hogy a városnál is ily értelemben állapítaná meg a kor-

mányzat a hivatalos órák idejét, mert tagadhatatlan tapasztalati tény az is, hogy egy házban való munkával jobban eléretik a kívánt cél, mint pláne a nyári meleg hónapokban megszakitva.

— **Hangverseny.** A jászberényi református dalkör folyó évi április hó 4-én tancvigalommal egybekötött jótékonycélu hangversenyt rendez a Lehel-szálló emeleti termeiben, melyre a meghívottak holnap bocsájítja ki a rendezőség. A tartalmas műsor két részből áll, melyet egész terjedelmében csütörtöki számunkban közlünk. A hangversenyt kezdi a dalkör Huber remek zenéjű „Magyar király indulója”-val.

— **Elgázolta egy csikó.** Végzetessé válható szerencsétlenség történt nagypénteken délelben 1/2 1 órakor a templom-előtti téren Tronfós Lászlóné 60 éves öregasszonyt mikor a templomba igyekezett, egy fogat mellett haladó csikó elgázolta. Az öregasszony a jobb halántékán és a karján szenvedett könnyebb sérüléseket.

— **A 45 400 koronás posta lapos karjában lapunk zártáig semminemű biztosabb adat nem merült fel.** A kir. járásbírósnál előzetes letartóztatás alatt lévő Cseke János még mindig nem hajlandó vallani. A bíróságon kívüli a tettes felderítése s az ellopott pénz felkutatására nézve úgy a rendőrség, mint a csendőrség erőlehen folytatja a nyomozatot. A vármegyei lapok az esetről lapunk értesítése nyomán adták le közvetlen tudósításait.

— **Táncoktatás.** Nagygalambfalvi Tóth Károly kassai táncitanár, a M. O. T. E. titkára f. évi április 1-től kezdődőleg tánc és illemtanfolyamot nyit városunkban. A felnöttek részére oktatást ad a Pannonia szállóban esetleg a tanulók által kívánt helyen. Előadásokat és oktatásokat tart a gyermekek és tanulók számára az érseki leánynevelő intézetben és a főgimnáziumban. Ezeket kivül special boston-kurzust a felnöttek részére, amely az összes plasztikai alakzatokra kiterjed. A különben mévelt és képzetű fiatal táncművelet ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **A jég panamákról.** A jégzsora különféle módjáról kapunk hírt nap-nap után — írja a *Mászaki világ*-ja és szinte gondolkodóba kell esniük, hogy mi is okozója ennek a szemérmelen uszoroskodásnak. Egyik okát abban találjuk, hogy a jéggyártó gépek készítői annyira túl vannak terhelve megrendelésekkel, hogy újabbakat elfogadni már képtelenek a külföldi cégek pedig csak igen késői határidőre képesek szállítani. Hozzájárul még ehhez az is, hogy állandóan jó idő uralkodik és kevés remény van arra, hogy a jégvermeket az Erdélyből, Dobsinárol és a Csorbai tórol szállítandó jéggel megtölthetik. Hogy mily szemérmelen uszora uralkodik legjobban bizonyítja a főváros esete, hol a múlt nyáron 60 fillér volt egy métermázsja jég, most pedig 3-4 korona. Az sem utolsó dolog ám, hogy egy nagyvárosi cég a jégnek waggomját 600 koronáért ajánlhatja ab Tusnád. A jéggyári vállalkozások egész tömege indult meg természetesen mostanában és a panamista cégek képviselői a városi hatóságok ajtait sorra nyitogatják, ajánlagaiva szedett vedett ócska, vagy silány minőségű külföldi gépeiket a városnak. Szombathely városa meg éppen mulatságos ajánlatot kapott Deutsch Salamon budapesti ügynökötől, ki három sűrűn teleirt gépirásos beadványban ad tanácsokat a városnak arra nézve, hogy hogyan szervezhetne jéget és nem kíván egyebet, mint tanácsai megfogadása esetén potom — 150 — koronát. A polgármester az ajánlatra azt választotta, hogy a tanácsokból nem kér és ova inti a más városokat is, hogy lépne ne menjenek.

— **Követésre méltó példa.** Arad városa elrendelte, hogy a közzsállításoknál a jövőben az ajánlott árúk hozatalára vo-

natkozó ministeri engedély minden egyes esetben külön igazolandó. Ezzel igazán követhető példát statuál Arad városa.

— **Néikülözhetetlen mindenkinek,** aki Jászberény város új utcaelnevezésénél helyes utbaigazítást óhajt nyerni, a legújabbban megjelcent Jászberény város térképe, mely Novotha Andor könyvkereskedésében 60 fillérért kapható. Ajánljuk megszerzését, miután az új utca-
nevek ezen térképen vannak feltüntetve helyesen és célszerű beosztásánál fogva fogva mindenki igen könnyen eligazodhatik.

— **Katonák vizsgája.** Folyó hó 23-án tartott meg a helybeli helyőrségi laktanyában az analfabéta (olvasni nem tudó) katonák vizsgája Bogárdy Anial kir. segéd tanfelügyelő elnöksége alatt. A katonákat a tanfolyamon Balog helybeli izraelita tanító oktatta és pedig dícséretes eredménnyel amennyiben az analfabéták vizsgája teljes egészében igen sikerültnek mondható.

Zarándoklat Rómába

a II. Szilveszter pápa sírja felett készült emlékfelavtása alkalmából; vezeti az „Országos Kath. Szövetség” Budapest, IV. Ferenciek tere 7., hol ápril. 1-ig jelentkezni lehet.

Indulás 1910. április 11-én.

Visszatérés 1910. április 22-én.

AZ UTAZÁS DIJAI:

Az I-ső osztályon 270 korona

A II-ik osztályon 220 korona.

A III-ik osztályon 150 korona.

Ezen díjert nyújtja a rendezőség a következőket:

Az összes magyar és olasz vasúti és hajójegyek.

Ellátás Fiumétől-Fiuméig bezárólag.

Kocsi a római állomástól és vissza.

Podgyász szállítás.

A muzeumok belépő jegyei.

— Jászberény város térképe a legújabb terv szerint készült, Pesti Péternél 50 fillérért kapható.

A Lazarista Missiótársaságnál

(Budapest, IX., Gát-u. 6 sz.)

kapható

Fő! a szivekkel. Imakönyv Schillertől. Gazdag énekrésszel, Egész vászonkötésben 1 K 80 f.

Vezérkönyv az Irgalmas nővérek által vezetett Mária-társulat tagjai számára. Szabály- és imakönyv. Egész vászonkötésben 1 K 20 f. Bőrkötésben 3 K 20 f.

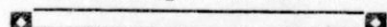
Órangyal-könyvecske az Órangyal-társulat imáival. Csinos egész vászonkötésben 24 fillér.

Jézus szent Szive hónapja. Elmélkedések, imák és énekek június minden napjára. Egész vászonkötésben 50 fillér.

Szenvedők vizsgáztató könyvecskeje. Több képpel. Egész vászonkötésben 30 fillér.

Ifjuságunk áhitata. Imakönyv egész vászonkötésben 24 fillér.

Az oltáriszentség 89 oldal füzve 50 f.

Rózsafüzér-készítő házi ipar KALOCSA.

K é s z ü l:

Öt, tíz, tizenöt zédes, hét-fájdalmú, örvendetes, Jézus Szíve, prágai kis Jézus, Szepiótelen fogantatás, sz. József, meghalt hívek, szent Antal olvasója vas-, réz-, fehérém és ezüsthuzára füzve

Különböző nagyságú kokotin, kókusz, csont, tömör füveg, jeruzsálemi, olajfa, olajfamag, gyöngyház, ezüst, koral, valódi drágakő stb. szemekből. Mind tartós kezi munka.

Rendelési cím:

Tantos Ferenc Kalocsa, vagy
Pesti Péter könyvkereskedőnél

Jászberény.

MUTS JÁNOS

papi és egyházi ruha készítő
BUDAPEST,
IV., váci-utca 70. szám.

Aki temploma részére szép és tartós
mise ruhákat
akar szerezni, forduljon rendelésével
Szt Ferencrendi Mária Missio-
nárusnők zárdájához, Budapest
VII. Hermína u. 21., hol új mise-
ruhákat készítenek és régieket ju-
tányos áron javítanak.

Elismerő nyilatkozat.
A rendelt casula és két dal-
matika igen szép. Gondos kézimunka
s így tartós. Ára szolid a minőség-
éhez képest.

Jászberényi plebánia-hivatal.

PÁRTOLJUK

A kath sajtóegyesületet

Az egyesület célja a kath. napisajtót és a jóirányú irodalmat föllendíteni, versenyképessé tenni és a legszélesebb körben elterjeszteni. E végből szellemi és anyagi erőket mozgósít, a kath. társadalmat szervezi és egy nagy sajtó-alap létesítésére törekszik.

Tagja lehet minden keresztény férfi vagy nő, — a rendes tag félévénként legalább 1 K (vagyis egész évre 2 K) tagdíjat fizet. — A jövőv tagok sorába tartozik, aki évenként legalább 10 koronával járul az egyesület céljaihoz. — Alapító tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletekben két éven belül) legalább 200 koronát adoz a magasztos célra. — Disztag cím illeti meg azt, aki legalább 1000 K összeget adományoz a sajtó-alap javára.

Központi iroda:

Bpact, Ferenciek-tere 7., V. lépcs. I. em.

Redler

József

ajánlja a nagydémü

közönség szives figyel-

mébe elsőrendü

BUTOR-

raktárát.

Jászberény, Kállai-hid u. 5.

Hirdetések

felvétetnek a laptulajdonosnál

Darányi Ferencznél

és lapunk nyomdájában

PESTI PÉTER-nél.

A laktanya közelében

lucernaföld kiadó nyári használatra tetszés szerinti részletekben. Bővebben meg-
tudható **Vallus István** tulajdo-
nosnál.

Egy üzlethelyiség

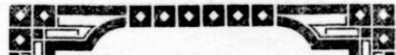
JÁSZAPÁTIN, főutca 436

szám alatt kiadó, esetleg a

ház eladó. Bővebbet a tulaj-

donosnál: Gulyás Kálmán-

nál.

Marha,
juh- es sertéshus

legolcsóbban

kapható mindig

Pesti Andrásnál.

